

menteret, men det kan ikke undre i denne erhvervsgruppe og aldersklasse, ligesom også bortvandringen fra mindretallet belyses. Og i et interessant afsnit om sprogforholdene diskuteres, om den udbredte brug af sønderjysk inden for mindretallet, i en tid hvor sønderjysk må formodes at være lidt på retur inden for flertallet, kan styrke mindretallets regionale identitet uden samtidig at virke assimilationsbefordrende. Påvisning af en svag stigning i brugen af tysk vil jeg mene kan forklares ved den særlige udvalgsprocedure, men det er i øvrigt et af de få punkter, de forskellige undersøgelser ikke helt kan komme til enighed om.

Gösta Toft har med denne undersøgelse fremlagt en indforstået og fornuftig redegørelse for en lang række forhold omkring det tyske mindretal i Sønderjylland. Udgangspunktet er nok de hjemmetyske bønder, men perspektivet er langt videre - også tidsmæssigt. Og den gode måde, hvorpå han har bygget videre på tidligere undersøgelser, gør, at han har givet et helt centralt bidrag til forståelse og forklaring af aktuelle - og fremtidige - forhold og fænomener i Sønderjylland.

Jørgen Elklit

Robert W. Tucker, The Purposes of American Power. An Essay on National Security, New York: Praeger, 1981, 190 s., 5.95 US\$.

Robert W. Tucker er også forfatteren til "A New Isolationism: Threat or Promise" (Universe Books), som udkom i 1972. Denne konstatering er ikke overflødig, for selv om der ikke ligger mere end en lille halv snes år mellem offentliggørelsen af Tuckers provokerende skrift om en ny form for isolationisme og hans seneste essay om formålene med amerikansk magtudøvelse er det svært at genkende forfatteren. Det letflydende sprog og forkærligheden for den skarpe, ofte kontroversielle, formulering er fælles, men indholdsmæssigt er der et svalg imellem de to bøger.

Hvor den første var skrevet under indtryk at Vietnam-krigen og som sit udgangspunkt havde, at dette engagement repræsenterede en form for amerikansk hybris, det fremover gjaldt om at undgå, er den sidste skrevet under indtryk af en skuffelse, der ikke synes mindre, over udviklingen af détenten i 70'erne og Carter-periodens fejlagtige og fejlslagne udenrigspolitik. Nu er der imidlertid ikke længere tale om, at det, der er vigtigt, er at besinde sig på hvad der kan betragtes som absolut vitale amerikanske udenrigspolitiske interesser og som en konsekvens deraf at tilpasse amerikansk politik til alene eller helt overvejen-

menteret, men det kan ikke undre i denne erhvervsgruppe og aldersklasse, ligesom også bortvandringen fra mindretallet belyses. Og i et interessant afsnit om sprogforholdene diskuteres, om den udbredte brug af sønderjysk inden for mindretallet, i en tid hvor sønderjysk må formodes at være lidt på retur inden for flertallet, kan styrke mindretallets regionale identitet uden samtidig at virke assimilationsbefordrende. Påvisning af en svag stigning i brugen af tysk vil jeg mene kan forklares ved den særlige udvalgsprocedure, men det er i øvrigt et af de få punkter, de forskellige undersøgelser ikke helt kan komme til enighed om.

Gösta Toft har med denne undersøgelse fremlagt en indforstået og fornuftig redegørelse for en lang række forhold omkring det tyske mindretal i Sønderjylland. Udgangspunktet er nok de hjemmetyske bønder, men perspektivet er langt videre - også tidsmæssigt. Og den gode måde, hvorpå han har bygget videre på tidligere undersøgelser, gør, at han har givet et helt centralt bidrag til forståelse og forklaring af aktuelle - og fremtidige - forhold og fænomener i Sønderjylland.

Jørgen Elklit

Robert W. Tucker, The Purposes of American Power. An Essay on National Security, New York: Praeger, 1981, 190 s., 5.95 US\$.

Robert W. Tucker er også forfatteren til "A New Isolationism: Threat or Promise" (Universe Books), som udkom i 1972. Denne konstatering er ikke overflødig, for selv om der ikke ligger mere end en lille halv snes år mellem offentliggørelsen af Tuckers provokerende skrift om en ny form for isolationisme og hans seneste essay om formålene med amerikansk magtudøvelse er det svært at genkende forfatteren. Det letflydende sprog og forkærligheden for den skarpe, ofte kontroversielle, formulering er fælles, men indholdsmæssigt er der et svalg imellem de to bøger.

Hvor den første var skrevet under indtryk af Vietnam-krigen og som sit udgangspunkt havde, at dette engagement repræsenterede en form for amerikansk hybris, det fremover gjaldt om at undgå, er den sidste skrevet under indtryk af en skuffelse, der ikke synes mindre, over udviklingen af détenten i 70'erne og Carter-periodens fejlagtige og fejlslagne udenrigspolitik. Nu er der imidlertid ikke længere tale om, at det, der er vigtigt, er at besinde sig på hvad der kan betragtes som absolut vitale amerikanske udenrigspolitiske interesser og som en konsekvens deraf at tilpasse amerikansk politik til alene eller helt overvejen-

de at varetage dem. Nu er udgangspunktet, hvad der bør være USA's rolle og indflydelse i verden som en af supermagterne og som en konsekvens deraf en advokatur for en ny omend lettere modereret version af "containment"-politikken.

For den, der ønsker bedre at forstå, hvad det var, der bragte Reagan-administrationen til magten, og især for den, der ønsker at forstå Reagan-administrationen bedre på dens egne betingelser, kan denne lille bog ikke noksom anbefales. Viljen til dette har ikke just været udpræget hos Reagan-administrationens europæiske kritikere. Men den grundlæggende læresætning hos faghistoriere: at første trin i en stillingtagen må være en forståelse af et givet fænomen på dets egne forudsætninger, (... "wie es eigentlich gewesen") ville nok også i dette tilfælde være et velanbragt korrektiv til perspektivet hos mangen en kritiker. Ikke at kritikken dermed hverken ville eller burde forstumme - men den ville måske blive af mere interesse både for europæere og amerikanere. Forfatteren, som er professor ved Johns Hopkins University og The Johns Hopkins School of Advanced International Studies i Washington, indgik for øvrigt også i Reagans team af udenrigspolitiske rådgivere under præsidentvalgkampagnen i 1980.

Det meste af bogen har for så vidt været publiceret før, idet flere af kapitlerne stort set uændret har optrådt som debatindlæg i "Foreign Affairs" og "Commentary". Dette kan i al almindelighed på forhånd vække en vis mistillid hos læseren, al den stund der er mange - for mange - eksempler på disse mere eller mindre tilfældigt sammenbragte artikelsamlinger, som så under en ny og iøjnefaldende titel "genbruges" for at skaffe forfatteren endnu et nummer i publikationsrækken. Helt går "The Purposes of American Power" da heller ikke ram forbi i så henseende. Selv om overgangene mellem de enkelte kapitler falder naturligt nok, er der for meget tidsskriftspolemik tilbage i flere af dem til at læsningen vil falde helt naturligt, medmindre man på forhånd er meget fortrolig med de seneste års amerikanske sikkerhedspolitiske debat. Der er enkelte kombatanter i denne debat, navnlig Stanley Hoffmann, som får en ilde medfart af Tucker - og især en værre medfart end fortjent hvis man tager hensyn til de andre indlæg i debatten, han med flere har afgivet, men som ikke er omtalt i denne bog. Essayformen er iøvrigt gennemført konsekvent af Tucker - der er således et yderst sporadisk noteapparat med kun de allernødvendigste henvisninger til andre debattører, intet person- eller sagregister og ingen hverken kilde- eller litteraturliste.

Det er forfatterens opfattelse, at vi nu for tredje gang siden anden verdenskrigs afslutning står over for et afgørende vendepunkt i amerikansk udenrigspolitik. Det første indtraf med Truman-doktrinen i 1947, som i sig selv var moderat, men som med tiden blev offer for en overfortolkning, der førte direkte ud

i Vietnam-katastrofen, hvorefter det andet vendepunkt indtraf med Nixon-Kissinger periodens détentepolitik. Dens bankerot og Carter-periodens futilitet indvarsler det tredje vendepunkt. Analysen af Carter-perioden fortjener at fremhæves måske mere end den ret så traditionelle vurdering af Nixon-Kissinger-perioden, man vil finde hos Tucker. Hvorfor fejlede Carter-administrationen? Fordi, mener Tucker, den søgte at bringe sig i en position, hvor den kunne spille en konstruktiv og positiv rolle i den afgørende nye dimension, der repræsenteredes af Nord-Syd problematikken. Dermed blev den ikke fremadrettet. Den blev futuristisk eller snarere direkte utopisk, for det, der viste sig at være det afgørende for USA, var ikke Nord-Syd problematikken, men den Øst-Vest problematik, som straks med anden verdenskrigs afslutning blev den dominerende dimension for amerikansk udenrigspolitik. Denne fejlbedømmelse af hvad der var vigtigt og mindre vigtigt for USA, sammenkoblede derudover med en umådeholden optimisme i udførelsen af menneskerettighedspolitikken og endelig med en klar uvilje mod at betale en pris for at bevare amerikansk indflydelse og amerikanske vitale positioner. Carter-administrationens udenrigspolitik lå i ruiner med Afghanistan og det indrømmede den oven i købet selv.

Det, som er afgørende idag - stadig i følge Tucker - er fremkomsten af to samtidige og foruroligende udviklinger: en militær balance som stadig mere tipper til sovjetisk fordel og en stadig erosion af vestlig magt og indflydelse i Den persiske Golf. Den persiske Golf er et magtmæssigt vakuum, som vil blive fyldt enten af den ene eller den anden supermagt. Dette vakuum må fyldes af USA, for kontrollen med dette område er forudsætningen for opretholdelsen af de andre vitale amerikanske interesser, som Europa og Japan. Det er i denne forbindelse, fortsætter Tucker, vigtigt at gøre sig klart hvad det er, der tæller i denne region for USA. Det er olien. Det er ikke andet. Bilæggelse af for eksempel den arabisk-iraeliske konflikt ville ikke gøre stort hverken fra eller til i denne forbindelse, og det er at vende tingene på hovedet at stillen en løsning af det palæstinensiske problem øverst på prioriteringslisten. Det hører ikke hjemme der og om placeret dér afleder det opmærksomheden fra de strategiske sammenhænge, der er vigtigere. Det kan på denne baggrund næppe undre, at forfatteren ikke er tilfreds med planen om Rapid Deployment Force, men går ind for direkte oprettelse af amerikanske baser i områder, om ikke i Saudi-Arabien, så i det mindste i de baser Israel rømmer i Sinai. En række ikke ganske overbevisende politiske argumentationer følger for at bibringe læseren det indtryk, at der her er tale om en realistisk option.

For Tucker er det imidlertid vigtigt at få understreget, at denne nye form for inddæmningspolitik, han går ind for, ikke må være altomfattende og i egent-

ligste forstand global. Han advarer indstændigt imod at spille "det kinesiske kort" ubetænksomt - risiciene i forhold til Sovjetunionen er alt for store - og han advarer ligeledes imod enhver form for automatik i retning af støtte til reaktionære regioner i Mellemamerika - så længe der ikke er tale om nye Cuba'er, er der ingen grund til overreaktion.

Tuckers analyse af USA's forhold til dets primære allierede, Japan og Vest-europa, er rudimentær - kun anfører han, at det er vigtigt, at de store magter, der har potentielt for indflydelse, også skuldrer det dermed forbundne ansvar. Når dette sker, vil den politiske verden vi kender siden anden verdenskrigs slutning omsider være ændret grundlæggende og have fundet et mere naturligt leje. Det bør være amerikansk politik at søge dette opnået, for indtræder denne ændring ikke, vil fristelsen fra amerikansk side være stor og meget muligt uimodståelig til at fortolke behovet for en inddæmningspolitik globalt og altomfattende.

Tuckers hovedtese er således, at det, der i dag er problemet for USA, og de valgmuligheder, dette giver USA, i alt væsentligt er nøjagtige parallelle til tiden umiddelbart efter 2. verdenskrig. Det er slutningen af 40'erne og ikke slutningen af 60'erne, der er den relevante fortid.

Som allerede nævnt var formålet med at fremdrage netop denne lille bog fra den meget store stak af væsentligere amerikanske sikkerhedspolitiske publikationer at henlede opmærksomheden på, at den formentlig giver en bedre indføring i Reagan-administrationens grundlæggende tankegang end de fleste andre. Påpegningen af 40'ernes relevans snarere end 60'ernes er central - og det af væsentlig mere tænksomme grunde end præsident Reagans faktiske alder, som i megen vesteuropæisk presseomtale har været trukket frem som betydningsfuld. Dette vil ikke være stedet at tage en større diskussion op af rationaliteten i dette verdensbillede. Det er klart, at det i ekstrem grad er bundet til øst-vestkonflikten, og at alle andre problemer farves heraf. Det er klart, at det med dette udgangspunkt egentlig ikke giver en naturlig plads hverken til allierede eller den tredje verdens stater og dens problemer. Alvorligere er måske, at det så heller ikke ulejliger sig med en mere dybtgående analyse af sovjetiske udenrigspolitiske motiver og interesser - og det gør Tuckers bog slet ikke - men i realiteten nøjes med en fuldstændig mekanistisk magtstræbs-opfattelse. Det er på den anden side også interessant. Men under alle omstændigheder afspejler dette verdensbillede en ting om amerikansk udenrigspolitik, som - ret så bombastisk - formuleredes af udenrigsminister Haig i en central og i europæisk presse alt for beskeden refereret og analyseret tale i New Orleans den 11. august 1981 til The American Bar Association: "... the era of American Passivity is over".

Niels Egelund